

FL.
FRAN-
CISCUS
PAROCHIE

FRANCISCUS

TUSSEN DE
RIVIEREN

PAROCHIEBLAD

3
2022

Colofon

Franciscus tussen de Rivieren is het parochieblad van de Parochie Heilige Franciscus in de Bommelerwaard.

**Jaargang 11, nummer 3
september 2022**

Versijnt: vier keer per jaar
Oplage: 7.400 exemplaren
Druk: WS Mediagroep, Waardenburg
Opmaak: iMoose Zaltbommel

Algemeen secretariaat

Voorstraat 102
5334 JW Velddriel

Telefoon: 0418 - 63 25 04
Bereikbaar: dinsdag en donderdag
van 09.30 tot 13.00 uur. Buiten deze
tijden kunt u inspreken op een ant-
woordapparaat of bellen naar het
ingesproken noodnummer.

E-mail:

info@katholiekbommelerwaard.nl

Belangrijk!

Voor afspraken rond doop, huwelijk,
jubileum, ziekenzalving, ziekencom-
munie en overlijden, belt u met het
Algemeen secr. / 06 - 15 17 83 57

Algemene bankrekening
NL83 RABO 0179 9793 45
t.n.v. Parochie Heilige Franciscus

Kopij

De uiterste datum voor het aanleve-
ren van kopij voor het volgende num-
mer is 14 november. Het zal worden
bezorgd rond 10 december 2022.

Website:

www.katholiekbommelerwaard.nl

Redactie

Voorstraat 102
5334 JV Velddriel
redactie@katholiekbommelerwaard.nl

Mirjam Duijts-As (06-36115739)
mirjamduijtsas@hotmail.com

Lokale contactpersonen

Alem:

Sjan van Mook (0418-662052)
s.vanmook@live.nl

Ammerzoden:

Bart van Helvoort
bvhelvoort@gmail.com

Hedel:

Ben van Bronkhorst (06-21403571)
bjyvbronkhorst@gmail.com
+ Hans van Bommel
hvbommel@hotmail.com

Kerkdriel:

Heidi van Houten
kerkdriel@katholiekbommelerwaard.nl

Rossum:

Bertha van Doorn (06-14454168)
berthavandoorn@outlook.com
+ Wilma van Haaften (06-23155517)
wilmavanhaaften@upcmail.nl

Velddriel:

Hetti van Kessel (0418-635987)
velddriel@katholiekbommelerwaard.nl

Zaltbommel:

Tiny van Steenberg (0418-514262)
zaltbommel@katholiekbommelerwaard.nl
+ Han van der Waal
j.h.vanderwaal@gmail.com

Voorwoord

De maand september, u kent het wel, een nieuw school- en studiejaar, een nieuwe cursus starten, nieuwe programmering op radio en tv, een nieuwe start maken. Vaak wel oude wijn in nieuwe zakken. Vertrouwde zaken worden net weer even anders aangepakt zodat je er zin in krijgt en in beweging wilt komen. Ook in onze parochie gaan activiteiten van start, u leest erover.

Maar, hoor ik u zeggen, is er wel reden tot optimisme en lijkt de toekomst net als de herfst donker van kleur. Zijn er geen problemen op wereldniveau zoals oorlog en klimaat en op landelijk niveau zoals de boeren en het milieu? Maar ook gewoon het leven wat ons zelf aangaat, onze gezondheid en onze portemonnee nu alles zoveel duurder wordt?

Uiteraard valt dit niet te ontkennen, maar moeten we dan de moed verliezen? Na elke winter komt de zomer schrijft pastor Ben van Bronkhorst (Hedel) en problemen zijn er om een oplossing voor te vinden. Dat is niet door te somberen maar door keer op keer de lichtpuntjes op te zoeken.

Die lichtpuntjes zijn er, als je ze wilt zien. De parochie draagt mogelijkheden aan om zelf letterlijk of meer figuurlijk de schouders onder het leven te zetten. Zo beginnen we

met het feest van onze pastores op 18 september. U bent allen uitgenodigd. We mogen elkaar ontmoeten op gespreksavonden omdat het bestuur ook graag uw mening wil horen wat betreft de toekomst van onze parochie. Er is familiepastoraat op maat, want wij horen allen tot de grote familie die wij parochie noemen. Bent u meer filosofisch ingesteld? Dan zijn er de oecumenische meditatievieringen in Zaltbommel. Je kunt wandelen en zo op bedevaart gaan. Er is een Alphacursus om meer kennis te krijgen over het geloof en er zijn Bijbelavonden om het evangelie beter te doorgronden. En van zingen, zeker in koorverband, wordt toch iedereen blij.

Wordt u hier een beetje moe van, laat ik u bemoedigen. Er hoeft niets. De parochie wil ons slechts iets aanreiken. Maar wat betekent de Kerk, het Christen-zijn nog meer? Misschien wel het vertrouwen hebben dat wij er niet alleen voorstaan. Dat wij erop mogen vertrouwen dat er een God is die levenslang met ons meetrekt, in goede en in slechte dagen.

Mirjam Duijts-As

Vive la différence - Leve het verschil

Bij een eerste ontmoeting is het gebruikelijk dat je zoekt naar overeenkomsten. Een gedeelde ervaring of geschiedenis scheidt een band wat het contact een stuk makkelijker maakt. Het scheidt een gemeenschappelijke basis waardoor de ander wat minder vreemd en meer vertrouwd wordt.

Sympathie voor de ander

Gelukkig zijn er veel overeenkomsten tussen mensen. Het maakt het mogelijk dat we sympathie voelen en ook mensen helpen, die we niet persoonlijk kennen. De hartelijke ontvangst van Oekraïners in onze parochie is daar een mooi voorbeeld van.

Ander(s)

Tegelijkertijd schieten we tekort als we alleen maar kijken naar de overeenkomsten en er geen rekening mee houden dat iemand anders is. Als we op vakantie gaan, moeten we rekening houden met andere regels en gewoontes. Tegelijk gaan we misschien ook wel op vakantie, omdat het zo mooi anders is.

Raar

We doen onszelf en de ander tekort als we doen alsof alles hetzelfde is of moet. Het bekend niet dat het altijd makkelijk is om daarmee om te gaan. We vinden het soms lastig. We

begrijpen het soms niet en zouden het zelf anders en voor ons zelf beter doen.

Geloven in de ander?

We worden uitgenodigd om in de ander te geloven en dat valt niet altijd mee! Bij veel tv programma's en politieke partijen lijkt het geloof in de ander steeds verder te zoeken. Wat ooit tolerantie was, lijkt over te gaan in onverschilligheid of zelfs weerstand om voor een ander open te staan. Die ander, die niet is zoals wij.

Is geloof in Jezus anders?

Als ik terugdenk aan mijn eigen godsdienstige opvoeden, merk ik hoe vooral benadrukt werd dat Jezus mens was zoals wij. Hij was natuurlijk een bijzonder mens, maar vooral een voorbeeldig mens. De kerk moest daarom vooral bezig zijn met goed doen, want dat was normaal. De vraag wie God voor jou was geraakte steeds meer op de achtergrond tezamen met de betekenis van de Kerk in de samenleving.

Goed eraan doen

Natuurlijk moeten we goed doen, maar daarvoor hoeven we niet te geloven en er zijn andere organisaties die dat veel beter doen! De betekenis van de kerk is juist in deze tijd, dat ze laat zien dat wij naar

God toe geschapen zijn. Iedereen is uniek en laat daarin iets zien van Gods grootheid zien. Interesse in het geloof van anderen, verrijk en verdiept niet alleen ons geloof, we doen er ook goed aan omdat het ons meer open doet staan voor de ander.

Geloven in de toekomst

We geloven in de toekomst. De toekomst is vanzelfsprekend anders dan het verleden. De afgelopen 60 jaar is bijvoorbeeld de individualisering en verscheidenheid gestaag gegroeid. Geloven is vooral een persoonlijke zaak geworden. We zien dat geloven niet meer aan grote kerkgebouwen is gebonden. Een groot gedeelte van de uitvaarten en meer dan de helft van de vieringen vindt al buiten de kerkgebouwen plaats.

Een hoopvol begin

Het familiepastoraat gaat haar derde jaar in. We werken met groepen op de zondagochtend eens in de maand. Naast de 1e Communie- en Vormselvoorbereiding, zijn er ook groepjes, waar spontaan een tiental kinderen aan deelnemen. Tegelijk is er ook een groep waar ouders zelf de onderwerpen aandragen en die boven verwachting goed loopt.

Terug naar het begin?

Als parochie willen we er voor alle leeftijden zijn. De viering op de

2e zondag is daarom ook voor alle leeftijden. Daarnaast zijn we een Bijbelgespreksgroep gestart voor volwassenen, doen we samen met andere kerken de Alfa-cursus en is ook weer een tierngroep/squad4J6 opgestart. We gaan eigenlijk terug naar de kerk van het begin: niet alleen pastores maar juist met meer parochianen in gesprek met elkaar over wat je gelooft en met meer tijd voor huisbezoek!

Já, wij maken een verschil

Je kunt kijken naar de tijd dat 100-800 mensen een kerkdienst bezochten, maar wie alleen maar kijkt naar het verleden, staat met zijn rug naar de toekomst. We leren van het verleden en met aandacht voor de verschillen kunnen we juist dat verhaal van God-met-ons delen. Op die unieke weg die God met ons allen wil gaan, bidden we om vrede en alle goeds.

Pastoor Roland Putman ofm

Van de bestuurstafel

Soms vind je in de krant niet het hele verhaal. Onlangs werd ook het parochiebestuur enigszins verrast door de inhoud van een artikel in het Brabants Dagblad waarin gesteld werd dat een aantal kerken in de Bommelerwaard zou moeten sluiten. Het is waar dat die mogelijkheid reëel is - Pastoor Putman noemde dit ook al in een eerder stuk in het parochieblad - maar het is jammer dat je in zo'n artikel niet het hele verhaal kunt vertellen.

Het sluiten van kerken is nooit een doel op zich. Als parochiebestuur werken we al een tijd aan een toekomstplan voor de parochie. Immers, de maatschappij verandert, traditioneel kerkbezoek wordt minder en het aantal voorgangers en vrijwilligers waar de parochie op kan bouwen neemt af. Als de kerk zich hieraan niet aanpast loopt zij het risico om zichzelf buiten de maatschappij te plaatsen. Het toekomstplan waar de parochie aan gewerkt heeft is er dan ook op gericht om te kijken hoe we onze kerk vitaal kunnen houden en hoe we een open en verwelkomende kerk kunnen zijn binnen de veranderende omstandigheden. Dat plan ligt er. Het is een plan waarin we kijken hoeveel vieringen we kunnen houden. Hoe we ervoor kunnen zorgen dat er in elke kern de mogelijkheid kan blijven bestaan om sa-

men ons geloof te kunnen beleven. Op sommige plaatsen zal dat niet in de huidige kerk en in de huidige vorm zijn. Maar wel op een plek waar we ons thuis voelen en samen kunnen zijn. Het is dus een breed plan: een plan waar we kijken naar de mogelijkheden om de kerk vitaal te houden binnen de veranderende mogelijkheden die we als kerk hebben.

Een plan betekent keuzes maken. En sommige van die keuzes zullen er dus toe leiden dat niet alles kan blijven zoals het was. Ook met betrekking tot de kerkgebouwen die we hebben. Dat zal voor ons allen moeilijk zijn. Maar het is belangrijk ons te realiseren dat we het doen om onze kerk een warme en actieve plek te laten houden in onze gemeenschap.

Over het wat, waarom en hoe van dit plan zullen we met de gehele parochie in gesprek gaan. We gaan dit samen doen. Eerst zullen we hierover samenkomen met de contactgroepen van de verschillende kernen. Daarna zullen we met alle parochianen in gesprek gaan. Een artikel in de krant vertelt nooit het hele verhaal. Daarom gaan we met elkaar het gesprek hierover aan. Wij nodigen u hiertoe van harte uit!

Theo Queis

Tilburger Jan Claassen komt werken in de Bommelerwaard

Onze bisschop Gerard de Korte heeft ingestemd met de voordracht van uw bestuur om mij aan te stellen in uw parochie. Familie pastoraat en Parochie opbouw zullen de hoofdaandachtsgebieden zijn. Ik verheug mij erop.

Lang ben ik werkzaam geweest in de gezondheidszorg. Binnen de zorg als docent en of trainer of als interim manager. Uiteindelijk moest ik toch mijn hart volgen en heb ik de overstap gemaakt naar het kerkwerk. Binnen Tilburg Noord heb ik vele jaren gewerkt. Eerst als vrijwilliger en daarna als een beroepskracht. Heb veel klaar mogen staan voor mensen met pijn en verdriet, voor mensen gevuld met nieuw leven, voor mensen zoals u en ik. Gewone mensen die het leven leven.

Dat alles heb ik mogen doen met heel veel vrijwilligers. Vrouwen en mannen zonder wie we anders de kerkdeuren hadden kunnen sluiten. Willen wij een levende kerk zijn die antwoord geeft op de vragen van ons mensen dan zullen wij het samen moeten doen.

Als parochiegemeenschap, als kerk, hebben wij veel te bieden maar het is aan ons, mensen, om het te nemen. Geleerd heb ik in mijn leven dat die God van mensen er altijd is maar dat het aan ons is om die God te nemen.

Heel jong heb ik beslist dat ik met een vrouw zou willen leven en daarmee samen een gezin zou willen hebben. Dat hebben wij dan ook gedaan. Gezegend zijn wij geweest met onze kinderen en kleinkinderen. In 2017 heb ik afscheid moeten nemen en was er een grote periode van rouw.

Nu mag ik weer leven in de liefde. Allerbeste mensen van de Bommelerwaard. Ik heb er zin in. Samen met u wil ik de weg lopen en we mogen vertrouwen dat we deze weg nooit alleen gaan. Die God van mensen is altijd bij ons.

Goede groet en met vertrouwen,

Jan Claassen

Allerheiligen en Allerzielen

Het is een vondst van de traditie om Allerheiligen en Allerzielen als het ware in elkaar te laten overgaan. Ze horen samen vanuit Gods liefde.

Wie uit die liefde leeft weet van de kostbaarheid van iedere mens. Mensen met liefde herken je aan hun goddelijke glans. Het zijn mensen met een rijk innerlijk, niet geconcentreerd op zichzelf, heel open, zich het lot aantrekkend van anderen, met een glimlach op de lippen. Zij zijn al uit de greep van het dodelijke en zijn er op uit om ook anderen daaraan te onttrekken. Door niets en niemand laten ze zich ontmoedigen. In de bitterste ogenblikken houden ze stand. Hun hoop is grenzeloos en grensoverschrijdend. Het zijn in deze wereld mensen van een andere wereld. Door hun geloof en hun rotsvaste overgave aan de Heer van het leven delen zij al in zijn verrijzenis, niet alleen innerlijk maar ook uiterlijk.

foto: Ivan Samkov

In gedachten zie ik Maria Magdalena in radeloze liefde gaan naar het graf van Jezus. De dood en haar dode, meer is er niet voor Maria, in haar duisternis. Totdat Jezus haar roept: 'Maria!' En het was alsof God boven de hof riep: 'Er zij licht'. Maria herkende die stem als de stem van de mens, die zij al zo lang volgde. Was Jezus opgestaan uit de dood om haar gerust te stellen? 'Maria!' Het is de stem van de goede herder die zijn schapen kent en ze bij name roept. De zon gaat op over de hof en over Maria's wereld. Als de geliefden in het Hooglied zijn die twee: Des nachts zocht ik mijn zielsbeminde, ik zocht en zocht maar vond hem niet. 'Hebben jullie mijn zielsbeminde gezien?' Ik vond hem, greep hem vast en liet hem niet meer los. Maria wilde Hem omhelzen en nooit meer laten gaan. Maar Jezus zei: 'Houd mij niet vast, zeg aan mijn broeders dat ik opga naar mijn Vader en jullie Vader, naar mijn God en jullie God. Weet dat Ik jullie niet loslaat en jullie mogen elkaar niet loslaten. Jullie zijn broeders en zusters van mij, kinderen van de ene Vader.'

Johannes schreef aan het begin van zijn evangelie: 'Niemand heeft ooit God gezien' Maar Maria Magdalena zit er wel vlakbij: 'Ik heb God gezien in de gestalte van de Opgestane.'

De Heer is aanwezig zonder dat Maria Hem herkent en als ze Hem herkent dan is Hij weg, afwezig. Deze dubbelheid tussen aanwezigheid en afwezigheid, is zo herkenbaar als je een dierbare moet missen. De dichter Gerrit Achterberg schreef na het overlijden van zijn vrouw: Je bent er weer. Ook al ben je er niet meer.

Onze lieve doden zijn vaak nog zo levend in ons midden en tegelijk zijn ze ongrijpbaar ver weg. Het verdriet dat ons overvalt na een overlijden kent die dubbele kant, van aanwezigheid en afwezigheid. Zoals ook iemand vertelde: 'De geur van zijn kleren, het handschrift van zijn laatste brief, de foto die hem zo herkenbaar en tastbaar maakt, ze roepen de blijdschap van zijn aanwezigheid op en tegelijk val je in de leegte van een onnoembaar gemis.' In iedere mens die sterft, sterft iets van anderen die hem of haar liefhebben. Wat kan je het beste zeggen en kun je wel troosten? De ervaring leert dat je alleen maar hoeft te luisteren. Vertellen geeft ruimte en roept tot leven. Maar niet alleen het vertellen brengt tot leven. Wij zijn ook mensen die zoeken naar zingeving.

Jezus zegt in het Evangelie: 'Als iemand mijn woorden onderhoudt, zal hij in eeuwigheid niet sterven.' De liefde zal de dood overwinnen. De schrijver Thomése die zelf een kind

heeft verloren schrijft in zijn boek *Schaduwkind*: Als je geliefde sterft, sterf je zelf duizend keer opnieuw want overal kom je hem of haar tegen, in alles wat je samen hebt gedaan en meegemaakt. Zelfs eenvoudige dingen kunnen worden tot een symbool van aanwezigheid. Maria Magdalena herkende zijn stem. Hij was er en Hij is er.

Moge het brood van zijn aanwezigheid ons kracht geven om onze weg te gaan met onze dierbare overledenen en tegelijk zonder hen en dat we momenten hebben dat we soms even zeker weten dat onze geliefde dode leeft en dichtbij is.

Pastor Bertus Bus

Telefoon pastores

Pastoor Roland Putman

tel.: 06 - 542 90 774 of e-mail:
pastoor@katholiekbommelerwaard.nl
N.B. op woensdag niet bereikbaar

Pastor Bertus Bus

tel.: 06 - 22 84 77 76 of e-mail:
bertusbus@katholiekbommelerwaard.nl
N.B. op maandag niet bereikbaar

Secretariaat

Christianne van Dierendonck
tel.: 0418 - 632 504 of e-mail:
info@katholiekbommelerwaard.nl

Pastoraat voor iedereen

Hoe de kerk eruit ziet, verschilt in de tijd en met de cultuur. Wat hetzelfde is gebleven, is dat de relatie met God centraal moet staan: een relatie die voor iedereen zal verschillen. Niemand is hetzelfde. Iedereen zal zijn eigen beleving van God hebben, daar is onze parochie ook mee bezig.

Van jong tot oud moet ieder zich thuis voelen in de parochie, daarom willen we meer tijd, energie en menskracht besteden om de relatie met God en elkaar te versterken in de parochie.

We noemen dit familiepastoraat, omdat de parochie eigenlijk ook een familie is. We hebben daarom ook de 1e Communie- en de Vormselvoorbereiding opgenomen in een groter geheel: 'franciscus2puntnul'. Hierdoor hebben we afgelopen jaar ook kinderen tot 7 jaar en tussen 8 en 11 kunnen betrekken, maar ook de ouders in een gespreksgroep. Maandelijks kwamen ze bij elkaar.

Voor het komende jaar willen we ook weer de tienergroep opstarten, zodat de Vormelingen door kunnen stromen. Daarnaast zal naast de maandelijks Bijbelgroep op donderdagavond ook in september de Alpha-cursus weer van start gaan.

1e H. Communie- en Vormselvoorbereiding en meer...

De Eerste H. Communie- en de Vormselvoorbereiding begint in september, en wel op donderdag 15 september om 20.00 uur online en op woensdag 21 september om 20.00 uur in het kerkgebouw van Velddriel. Aanmelden kan via info@franciscus2puntnul.nl In totaal zijn er acht familieochtenden waarin wij allerlei leuke dingen gaan doen. In de regel is er elke tweede zondag van de maand een familieochtend. Het begint om 09.25 uur en wordt na een korte pauze om 11.00 uur afgesloten met een viering. De eerste bijeenkomst is op zondag 9 oktober 2022.

De familieochtenden bestaat uit drie elementen:

- Samen ontdekken: iedere leeftijdsgroep ontdekt op een interactieve manier over het geloof en over het leven.
- Samen ontmoeten: elkaar leren kennen en samen eten.
- Samen vieren: we leren hoe de kerk viert en wat dat voor ons kan betekenen.

Daarnaast bieden wij nog meer aan:

3-7 jaar: Peuter- & Kleutergroep (groep 0,1,2,3)

7-8 jaar: Communiegroep (groep 4)

8-11 jaar: Jeugdgroep (groep 5,6,7)

10-12 Jaar: Vormselgroep

groep 8-20 jaar: Tienergroep/squa-

d4J6, zie hieronder

20-60 jaar: Volwassen/ouders gespreksgroep

Voor de tieners na het Vormsel is er een extra programma. We kijken er naar uit om samen met jullie op weg te gaan. Hebben jullie nog vragen? Dan kunnen jullie altijd mailen naar info@franciscus2punt.nl

Alphacursus 2022

Wil je weten wat het christelijke geloof inhoudt of je geloofskennis weer opfrissen? De Alpha-cursus is dan een uitkomst. Voor dit najaar is de cursus al gestart maar in januari start weer een nieuwe cursus: Opgeven bij Lenny van den Berg via alphacursus.zaltbommel@gmail.com of Roland Putman pastoor@katholiekbommelerwaard.nl De cursus wordt 12 weken achtereenvolgend gegeven inclusief een weekendje weg. Meer lezen op alphacursuszaltbommel.nl

Bijbelgesprek / Bijbelgespreksavond

In de Bijbel horen we niet alleen verhalen over God, maar God spreekt in de Bijbel ook tot ons. Op de Bijbelavonden willen we daarom het Evangelie met extra aandacht lezen, als een persoonlijk woord van God aan ons. Voor wie de Alpha-cursus gevolgd heeft zal deze leeswijze bekend voorkomen. We beginnen altijd met een gebed tot de Heili-

ge Geest en een meditatie Bijbels lied/muziek. Aansluitend lezen we de Evangelietekst van de eerstvolgende zondag, waarbij we onze persoonlijke vragen en opmerkingen mogen plaatsen. Hierna lezen we de tekst gezamenlijk door om in gesprek met elkaar, helder te krijgen wat de Boodschap voor ons dagelijks leven zou kunnen zijn. Hierbij worden we elke op eigen wijze persoonlijk aangesproken. We sluiten de avond ook weer af met gebed, met de intentie dat het Woord van God in ons leven verder helder en zichtbaar mag worden.

De Bijbelavonden zijn op donderdag van 19.15 tot 21.00 uur in het parochiecentrum (Voorstraat 102, Velddriel). In het komende kwartaal is dat op donderdag 22 september, donderdag 27 oktober, donderdag 24 november en donderdag 29 december. U kunt zich opgeven via pastoor@katholiekbommelerwaard.nl

Herstart tiengroep

Waar anderen tegen graffiti zijn, geeft de Franciscusparochie zelf een cursus graffiti spuiten! Kinderen tussen de 11 en 17 jaar zijn uitgenodigd om hier aan deel te nemen. Zowel kinderen die het Vormsel hebben ontvangen, als ook anderen zijn van harte welkom. De avond is op vrijdag 16 september van 19.30 tot 21.00 uur in Velddriel! In verband

met het materiaal horen ze graag van tevoren of jij komt. Ook als je te laat bent, mail dan naar ons, want dan mailen we jou wanneer we weer bij elkaar komen.

O ja, neem gerust iemand mee, want het is altijd + 1

Aanmelden via:

info@katholiekbommelerwaard.nl

Van wandelingen, Passion tot een familiebedevaart

In het komend jaar zal nog veel meer worden georganiseerd, daarover zult u in de loop van het jaar in het parochieblad, op onze website en bij de weekendmededelingen tijdig worden geïnformeerd.

Op adem komen

Op de laatste zondag van elke maand is er in de Sint Martinuskerk van Zaltbommel een meditatieve viering of eigenlijk een viering met een meditatief karakter. We noemen ze: 'Op adem komen'. Het vorige seizoen stonden deze vieringen in het teken van 'de Werken van Barmhartigheid'. In zeven vieringen zijn alle aspecten (zieken verzorgen, maakten kleden, armen voeden, etc.) aan de orde geweest. Verschillende teksten, die inspireren tot nadenken, worden voorgelezen. Een acclamatie versterkt het thema; we zijn tien minuten stil en denken na over de teksten of wat

het leven ons te overdenken geeft. In kleine groepen bespreken we met elkaar wat ons heeft geraakt. Ook de dagen erna blijven de teksten en gesprekken ons boeien. De viering in augustus had als onderwerp: 'Augustinus; een kerkvader uit de derde eeuw'. Iemand van de kerk van Augustinus riep destijds: Het zijn slechte tijden! Augustinus antwoordde: Zoals wij zijn, zo zijn de tijden. Laten we liever goed leven, dan worden de tijden vanzelf goed. Over zo'n antwoord kun je met elkaar nadenken.

De meditatieve vieringen worden door twee enthousiaste en bewogen vrijwilligers voorbereid en gemaakt. Bij iedere viering wordt een fraai boekje samengesteld met alle teksten en gebeden. Geïnteresseerd? Kom eens kijken of doe mee. Veelal zijn er een vijftiental deelnemers. Zie de data in het overzicht van alle diensten van onze parochie. Op zondag 30 oktober staat de viering in het teken van Sint Martinus. Aankomst 11.00 uur. Van harte welkom!

Lezing - Abdij van Berne

In de Sint-Maartensweek wordt op woensdag 9 november een lezing gegeven over de geschiedenis van de Abdij van Berne in de Bommelerwaard. In 1134 werd deze abdij door de Norbertijnen gesticht in het kleine plaatsje 'Berne aan de Maas' in de Bommelerwaard, nu Bern, bij Heusden. De abdij werd helaas in 1579 totaal vernield. Ton van Balken, bestuurslid van onze Franciscusparochie, neemt ons mee in de rijke geschiedenis van dit dochterklooster van Mariënwaerdt. Boeiend is de betrokkenheid met Sint-Martinus en de zielzorg in de vele dorpen langs de Maas zoals Bokhoven en Herpt. Waarom ging dit klooster uiteindelijk naar Heeswijk-Dinther? De lezing is op woensdagavond 9 november in de Gasthuiskapel te Zaltbommel, aanvang 19.30 uur. Zie ook www.katholiekbommelerwaard.nl

Lezing - Laudato Si'

In de encycliek 'Laudato Si' roept paus Franciscus alle mensen van goede wil op om met respect en eerbied om te gaan met de aarde en de armen. De ommekeer waartoe de paus oproept is ingrijpend: economie, politiek, maatschappij, ja ook de kerk, moeten gericht zijn op het behoud van de schepping, op het verbeteren van de levensomstandigheden van de zwaksten en

op het welzijn van de generaties die na ons komen.

Franciscaan Roland Putman neemt ons graag mee als het over deze boeiende encycliek gaat. Hij geeft een lezing op woensdag 12 oktober in Het Anker, het kerkelijk centrum van de protestantse gemeente: Vergtweg 87 Zaltbommel. Aanvang 20.00 uur. Zie ook onze website.

Wandel of fiets

Wandel of fiets op zaterdag 29 oktober mee langs de kerken in West-Bommelerwaard.

Al enkele jaren organiseert onze Franciscusparochie samen met de Raad van Kerken een pelgrimstocht langs de Sint-Martinuskerken in de Bommelerwaard. Vorig jaar ging de tocht langs de kerken van Rossum, Kerkdriel, Velddriel en Zaltbommel. Op verzoek van vele wandelaars is er nu een pelgrimstocht samengesteld naar de West-Bommelerwaard: Gameren, Nieuwaal, Zuilichem en Brakel. Meerdere kerken op deze dijkroute hadden voor de reformatie Sint-Martinus als patroonheilige. Op zaterdag 29 oktober hebben de kerken op deze pelgrimsroute hun deuren wijd open gezet om pelgrims te ontvangen. Op deze zaterdagmorgen is er om 8.00 uur een korte wegzending met zegen van pastor Bertus Bus in de Martinuskerk aan de Oliestraat te Zaltbommel. De

pelgrimstocht langs de zes kerken en door de uiterwaarden is 15 km lang. Voor fietsers geen probleem als er ook 15 km moet worden teruggefietst. Voor wandelaars is 30 km wellicht te lang. Voor hen wordt autovervoer terug naar Zaltbommel geregeld. De pelgrimstocht staat in het teken van Vrede en Duurzaamheid. Voor meer informatie zie onze website: www.katholiekbommelerwaard.nl.

De pelgrimstocht kan het gehele jaar gedaan worden. Alleen op 29 oktober zijn alle kerken geopend en is er om 8.00 uur een gezending. Bij vertrek krijgt iedere pelgrim een fraaie brochure met info over de diverse kerken, Sint-Martinus en de route. Voor degenen die de tocht volbrengen en alle stempels in de pelgrimspas vergaard hebben is er een mooi aandenken.

Wereldlichtjesdag

Zondag 7 december is om 19.00 uur in de Sint Martinuskerk te Kerkdriel een bijeenkomst rond Wereldlichtjesdag. Uitvaartcentrum Termonde en de kerken nodigen u uit voor een bijeenkomst waarin u een lichtje voor uw kind kan ontsteken en zijn of haar naam genoemd wordt. Elk overlijden is een gemis, maar het overlijden van een kind (hoe oud deze ook was) tekent je leven.

U kunt de naam van tevoren mailen naar marliesgrandia@live.nl of paterputman@gmail.com maar het kan ook op de avond zelf, bij de ingang van het kerkgebouw. Afgewisseld met korte teksten gedichten en muziek worden de namen genoemd en kunt u ook een lichtje ontsteken. U kunt een foto (standaardje) van uw kind naar de bijeenkomst meenemen. De kerk is open vanaf 18.45 uur en aansluitend om 19.30 uur kunt u meegaan naar de aula van Termonde (naast de kerk), waar we ook de wensboom zullen ontsteken.

U bent daarna welkom voor een kop koffie of thee. In de zaal liggen ook wat boekjes en ander materiaal over rouwverwerking en hoe uw kind te gedenken.

Sint-Maartensweek 2022

Rond de feestdag van Sint-Martinus worden jaarlijks tal van activiteiten georganiseerd. Het grote feest in de Maartenskerk van Zaltbommel is op vrijdag 11 november. Op zaterdag 29 oktober is de pelgrimstocht langs zes kerken in de West-Bommelerwaard en op zondag 30 oktober een meditatieve viering in de

Martinuskerk te Zaltbommel. Op vrijdagavond 4 november is er een Maartensconcert in de Gasthuiskapel met o.a. het prachtige kinderkoor van Senta en leerlingen van de muziekschool Zaltbommel, die op de dwarsfluit allerlei Sint-Maartensliedjes ten gehore brengen. Na de pauze een bekend koperkwintet uit de Bommelerwaard, die speciaal voor dit concert een nieuwe Maartenscompositie zullen spelen. Harmonie De Karel geeft op zondag 6 november een Vredesconcert in onze Martinuskerk. Tijdens dit concert is er aandacht voor de boodschap van Sint-Martinus. Pastor Bertus Bus zal o.a. een korte overweging geven. Zie voor het gehele programma de speciale brochure en onze website: www.katholiekbommelerwaard.nl

Koren

Nu de vakantieperiode voorbij is, zijn de koren weer gestart met de repetities en gaat men langzamerhand weer vooruit kijken naar kerstmis, altijd weer een feest om te mogen zingen.

De Franciscusparochie in de Bommelerwaard is een flink aantal koren rijk. Zij luisteren de liturgische vieringen op en leveren een belangrijke bijdrage aan de parochiegemeenschappen. Alle koren kunnen uw stem goed gebruiken. Het beste spreekt u na een viering een van de koorleden aan voor meer informatie en nadere kennismaking. In het vieringenoverzicht staat zoveel mogelijk aangegeven wanneer de koren zingen.

Alem-Rossum

De H. Hubertusparochie te Alem heeft een Gemengd koor. Het koor wil graag nieuwe leden, ieder nieuw lid is van harte welkom. Meldt u aan of kom een keer naar de repetitie. Het koor zingt tweemaal per maand in de viering van 9.30 uur en staat onder leiding van Bart v.d. Wiel / Mieke Verhoeven (dirigenten) en Diana van Mil (organiste). Het koor repeteert elke week op dinsdagavond en verzorgt ook de uitvaarten. De voorzitter van het koor is mw. Bertie van Heel, (06) 215 283 03 of bertie.vanheel@upcmail.nl

Ammerzoden

In Ammerzoden wordt het kleine gemengde kerkkoor aangevuld met enkele gastzangers. Er is geen wekelijkse repetitieavond maar op afspraak komt het koor o.l.v. organisatie Gemmy Fraaje bij elkaar om een speciale viering voor te bereiden. Wilt u ook meedoen? Bart van Helvoort, (073) 5992319

Kerkdriel

Er is in de Sint-Martinuskerk te Kerkdriel een Gemengd koor. Men zoekt dringend naar mannenstemmen. Tweemaal per maand verzorgt het koor de Eucharistieviering van 11.00 uur en het is altijd bereid de uitvaarten te verzorgen en eventuele andere bijzondere vieringen. Het koor staat onder leiding van mw. Jos Lampert, (06) 125 34 195

Velddriel

Het Gemengd koor van de kerk in Velddriel is niet groot, maar door een aantal sterke stemmen wel goed en nog steeds in staat om meerstemmige missen te zingen. Het koor is uitgebreid met enkele koorleden uit Hedel, maar nieuwe leden zijn altijd welkom. Het koor zingt minstens twee keer per maand, meestal op zondag. Repetities zijn wekelijks op dinsdag van 19.30 tot 21.00 uur in de H. Martinuskerk. Hetti van Kessel, h.kessel20@upcmail.nl

kinderkoor

Het kinderkoor 'Martinus Kids' heeft in 2012 een doorstart gemaakt onder leiding van Ans van Kessel-Raven en Hetti van Kessel. Dinsdagavond van 18.45 tot 19.30 uur wordt er gerepeteerd in Velddriel en één keer per maand (op zaterdagavond of zondagochtend) zingt het kinderkoor bij de gezinsviering. Nieuwe kinderen zijn natuurlijk altijd van harte welkom! Vind je het leuk om met ons mee te zingen, neem dan contact op met Ans van Kessel, (0418) 66 28 26 of Hetti van Kessel, h.kessel20@upcmail.nl

Wat is een parochie zonder vrijwilligers: Zaltbommel

Toen ze hoorde dat ze wat betreft haar leeftijd zelf inmiddels tot de leeftijdsgroep is gaan behoren die in aanmerking kan komen voor een huisbezoekje, besloot ze te gaan stoppen als vrijwilliger van de ziekenbezoekgroep van de Martinus contactgroep. Aan het woord is Annie van Teeffelen-Vugts die al zolang ze zich kan heugen vrijwilliger is op heel wat plaatsen in Zaltbommel.

Zorgen voor anderen, mens zijn met en onder andere mensen, de persoon zoeken achter elke medemens, het geeft Annie niet alleen voldoening maar ook heel veel vreugde in het leven. Het begon in de parochie toen haar drie kinderen klein waren. Helpen bij de kindervieringen in de liturgiegroep en een groot aantal jaren in de diaconiegroep, met de woorden van Annie het 'armen-comité' genoemd.

Het bezoeken van kwetsbare en zieken mensen, ze vertelt er graag over. Hoe ze altijd op uitnodiging op bezoek gaat en nooit zomaar uit zichzelf. "Het gaat ten slotte om hen en de mensen moeten zich er gemakkelijk bij voelen". Bij de gesprekken was luisteren een heel belangrijke component. En aantal keren voelde Annie dat ze naast iemand kon staan, dat ze iemand mocht vasthouden en ze op een heel bijzondere manier deelgenoot werd van het leven van de ander. Dat was heel bijzonder.

Als oudere mens heeft ze zelf ook wel wat meegemaakt. Maar haar sprankelende persoonlijkheid maken haar tot een energiek en bovenal dankbaar mens. Annie heeft diverse hobby's. Haar prachtige tuin is haar lust en haar leven. Mooie en soms diepgaande gesprekken, daar houdt ze van en je komt haar heel regelmatig tegen bijvoorbeeld op de oecumenische meditatievieringen. Of ze niet meer op bezoek gaat? Dat valt zeer te betwijfelen. Haar afsprakenboekje zit te vol met adressen: om die niet meer op te zoeken...?

Mirjam Duijts-As

Missionaris Leo van Beurden, 52 jaar priester

Een rijzige oudere maar zeer fit ogende man, genietend van het mooie Hollandse weer in de fraaie achtertuin van zijn priesterbroer Chris in Den Dungen, zo mocht ik pater Leo ontmoeten.

Pater Leo van Beurden is enkele maanden terug op Nederlandse bodem om met familie maar zeker ook met de Drielse gemeenschap te vieren dat hij 52 jaar geleden priester gewijd mocht worden. Hij had dat eigenlijk al twee jaar geleden willen vieren maar Covid gooide roet in het eten.

Want al is van Beurden een genationaliseerde Indonesiër, om de twee jaar komt hij graag naar Nederland. Het zint hem dan ook niets dat zijn toeristenvisum niet lang geldig is. Hij wil graag op het vliegtuig kunnen stappen om, als het nodig, is zijn familie bij te staan.

Anders dan zijn broer die wereldheer werd, is van Beurden een pater Kruisheer. In grote getalen gingen zij vijftig jaar geleden naar o.a. Indonesië om daar niet alleen de mensen te helpen maar ook de boodschap van het evangelie uit te dragen. Wit getinte paters in een gemeenschap van donkere mensen. Nu is dat totaal anders en behoort hij tot de enkeling die hiervan nog over is. Dit staat in schril contrast

met een groeiend aantal novicen niet alleen in Indonesië maar ook in andere landen van het zuidelijk halfrond. Jonge priesters die zelfs af en toe ook in ons land bijspringen in parochies en zo een helpende hand kunnen bieden.

Hoe dat zo komt? Pater van Beurden: “Je ziet het overal daar waar de welvaart toeneemt, neemt de belangstelling voor religie af. En ja, in Indonesië heb je als priester een zekere status. In tegenstelling tot Nederland zitten daar de kerken nog vol. Indonesië is een door en door religieus land waar christenen tot een minderheid behoren. Het denken van de mensen is religieus en dat maakt het leven ook enigszins gemakkelijker. Veel meer dan in Nederland speelt het leven zich af binnen de gemeenschap. Ik voel mij daar niet alleen, ik weet dat de mensen van mij houden, het voelt als opgenomen te zijn in een groot gezin.”

Van Beurden heeft heel veel verschillende taken gehad en gedeeltelijk nog steeds. Naast de zielzorg gaat zijn zorg en aandacht uit naar de jeugd middels de katholieke scholen waar hij bestuurder van is. Hij spreekt dan ook met passie over zijn scholen: “Scholen waar de leerlingen wordt geleerd niet corrupt te zijn, niet lui te zijn en verant-

Missionaris

PAROCHIE H. FRANCISCUS BOMMELERWAARD

woording durven te dragen. Daar komt de laatste jaren steeds meer ook de zorg voor de natuur bij. ‘Humaniora’ de studie die iemand tot mens maakt en daarmee lopen wij ver voor op de staatsscholen.”

Met de acties van de Drielse Missionarissen is van Beurden erg blij. “Het is zo mooi dat de Maasdriele-naren buiten hun grenzen weten te kijken. Ik weet dat ik door het thuis-

front gesteund wordt en dankzij deze steun kunnen er meer scholen door ons worden opgehouden.”

Op zondag 2 oktober gaat hij in Kerkdriel voor in een feestelijke Heilige Mis met naar hij zelf zegt hopelijk veel Hollandse samenzang. “Mijn grootste cadeau zou een goed gevulde kerk zijn.” Na afloop kan men de jubilaris feliciteren in het parochiecentrum.

Mirjam Duijts-As

Oekraïners op pastorie in Ammerzoden en Zaltbommel

In de pastorie van Ammerzoden en de pastorie van Zaltbommel verblijven sinds eind juni een aantal vluchtelingen uit Oekraïne. Zij zijn uiteraard ontzettend blij met dit veilig onderkomen. In de pastorie van Ammerzoden gaat het om twee gezinnen die elkaar goed kennen. Onlangs heeft één van de vaders zich bij het gezin gevoegd en zijn ze nu in totaal met zeven personen. In Zaltbommel gaat het om een gezin van drie personen. Ze hebben hun weg al aardig gevonden en sommigen hebben voor een of meerdere dagen werk gevonden. De kinderen gaan op school in Hedel of Zaltbommel. Als dank voor hun verblijf hebben ze aangeboden wat werk voor de kerk te verrichten.

Bart van Helvoort en Hans van Berkel in Ammerzoden zijn best tevreden met hun nieuwe inwoners. Het brengt de nodige gezelligheid met zich mee en het is een goede manier om hun Engels een beetje op te halen. Zij hebben voor fietsen gezorgd zodat ze naar school en het dorp kunnen gaan. Ook in Zaltbommel zorgde Martien van Iersel voor zootje Matthew en zijn moeder voor een fiets.

Begin september is een taalcursus gestart voor de Oekraïners in het gemeentehuis van Maasdiel en in de pastorie van Zaltbommel. De cursus wordt gegeven door vrijwil-

ligers van de Stichting Kompas. en wordt in Zaltbommel georganiseerd door de Raad van Kerken in samenwerking met de contactgroep van de Sint Martinuskerk.

Het ligt in de bedoeling een maandelijks of wellicht wel wekelijkse samenkomst van de Oekraïners in de pastorie te organiseren om onder het genot van een kopje koffie met elkaar te kunnen praten.

De Raad van Kerken in Zaltbommel kwam ook op het idee een dagje uit voor deze mensen te organiseren. Er werd overleg gepleegd met busmaatschappij Juin en zo ook met Ouwehands Dierenpark in Rhenen. Een ieder was wel bereid financieel een beetje te helpen. Op dinsdag 23 augustus was het zover. Een groep van bijna 30 personen incl. begeleiders ging op weg naar Rhenen. Het werd een fantastische dag.

Dank aan iedereen die zich voor de veiligheid en welzijn van deze mensen inzet!

Gerarduskalender

De prijs is dit jaar € 9,00 per stuk.

Velddriel

- dhr. H.M.C. van Doremaele
Mgr. Verhoeksstraat 2, Velddriel
(0418) 63 13 76

Ammerzoden

- Aan de pastorie
ma/do/za 10-12 uur
- Mw. Trees van Berkel
Mr. la Grostraat 13a
5334 KB Ammerzoden

Zaltbommel

- Liane van Iersel - van de Wiel
Fazantstraat 24, Zaltbommel
(0418) 51 36 48
*NB. In de stad Zaltbommel
wordt de kalender thuisgebracht*

Mariakalender

De prijs is dit jaar € 12,50 per stuk.

Kerkdriel

- Maria de Groot
(0418) 63 16 78
- Achterin de kerk

Puzzel

E	E	D	N	A	A	N	Z	E	T	
G	E	N	E	S	I	S	T	N	F	
N	I	O	A	E	T	R	U	U	L	
O	K	R	W	A	O	A	N	B	E	
R	I	G	E	O	T	D	R	N	T	
P	E	R	B	L	A	S	O	T	R	
S	M	E	E	M	I	J	R	T	G	O
R	G	D	E	I	B	P	N	N	W	
O	G	N	I	G	I	J	T	S	P	O
O	T	O	A	A	N	V	A	N	G	

AANVANG
 AANZET
 BRON
 FUNDAMENT
 GEBOORTE
 GENESIS
 KIEM
 ONDERGROND
 ONTSTAAN
 OORSPRONG
 OPSTIJGING
 PIJLER
 START
 WORTEL

zaterdag 17 september

17.30 Leyenstein Eucharistie RPutman
19.00 Velddriel Eucharistie RPutman

zondag 18 september

11.00 Kerkdriel Eucharistie Team

zaterdag 24 september

17.30 Leyenstein Eucharistie BBus
19.00 Zaltbommel Eucharistie BBus

zondag 25 september

9.30 Ammerzoden WoCo C.v.Loan
9.30 Velddriel Eucharistie RPutman
10.00 Maasdijkkerk Oecum LDav+JVri
11.00 Alem Gebed werkgroep
11.00 Kerkdriel Eucharistie RPutman
11.00 Zaltbommel Oecum C.v.Loan

zaterdag 1 oktober

17.30 Leyenstein Eucharistie RPutman
19.00 Velddriel Eucharistie RPutman

zondag 2 oktober

9.30 Alem Eucharistie BBus
9.30 Ammerzoden Gebed JVriesema
11.00 Kerkdriel Eucharistie LvBeurden
11.00 Zaltbommel Eucharistie BBus

zaterdag 8 oktober

17.30 Leyenstein Eucharistie BBus
19.00 Ammerzoden Eucharistie BBus

zondag 9 oktober

11.00 Velddriel Eucharistie Franc. 2.0

zaterdag 15 oktober

17.30 Leyenstein Eucharistie RPutman
19.00 Velddriel Eucharistie RPutman

zondag 16 oktober

9.30 Ammerzoden Eucharistie BBus
9.30 Rossum Gebed werkgroep
11.00 Kerkdriel Eucharistie BBus
11.00 Zaltbommel Gebed werkgroep

zaterdag 22 oktober

17.30 Leyenstein Eucharistie RPutman
19.00 Zaltbommel Eucharistie RPutman

zondag 23 oktober

9.30 Alem Gebed werkgroep
9.30 Ammerzoden Eucharistie RPutman
9.30 Velddriel Eucharistie BBus
11.00 Kerkdriel Eucharistie BBus

zaterdag 29 oktober

17.30 Leyenstein Eucharistie RPutman

zondag 30 oktober

9.30 Alem Eucharistie RPutman
9.30 Velddriel Eucharistie BBus
11.00 Kerkdriel Eucharistie BBus
11.00 Zaltbommel Gebed RPutman
14.30 Ammerzoden Gebed werkgroep

woensdag 2 november - Allerzielen

15.00 Hedel kerkhof Gebed RPutman
19.00 Kerkdriel Gebed RPutman
19.00 Zaltbommel Eucharistie BBus

zaterdag 5 november

17.30 Leyenstein Eucharistie BBus
19.00 Velddriel Eucharistie BBus

zondag 6 november

9.30 Alem Gebed JVriesema
9.30 Ammerzoden Eucharistie BBus
11.00 Kerkdriel Gebed JVriesema
11.00 Zaltbommel WoCo J Claassen

zaterdag 12 november

17.30 Leyenstein Eucharistie BBus
19.00 Ammerzoden Eucharistie BBus

zondag 13 november

11.00 Velddriel Eucharistie Franc. 2.0

zaterdag 19 november

17.30 Leyenstein Eucharistie RPutman
19.00 Velddriel Eucharistie RPutman

zondag 20 november

9.30 Ammerzoden Eucharistie BBus
9.30 Rossum Gebed werkgroep
11.00 Kerkdriel Eucharistie BBus
11.00 Zaltbommel Gebed werkgroep

zaterdag 26 november

17.30 Leyenstein Eucharistie RPutman
19.00 Zaltbommel Eucharistie RPutman

zondag 27 november

9.30 Alem Gebed werkgroep
9.30 Ammerzoden Eucharistie BBus
9.30 Velddriel Eucharistie RPutman
11.00 Kerkdriel Eucharistie BBus
11.00 Zaltbommel Oecumenisch

zaterdag 3 december

17.30	Leyenstein	Eucharistie	BBus
19.00	Velddriel	Eucharistie	BBus

zondag 4 december

9.30	Alem	Eucharistie	BBus
9.30	Ammerzoden	Gebed	wergroep
9.30	Rossum	Gebed	JVriesema
11.00	Kerkdriel	Eucharistie	BBus
11.00	Zaltbommel	Gebed	JVriesema

zaterdag 10 december

17.30	Leyenstein	Eucharistie	BBus
19.00	Ammerzoden	Eucharistie	BBus

zondag 11 december

11.00	Velddriel	Eucharistie Franc. 2.0	
19.00	Kerkdriel	Wereldlichtjesdag	

zaterdag 17 december

17.30	Leyenstein	Eucharistie	BBus
19.00	Velddriel	Eucharistie	BBus

zondag 18 december

9.30	Ammerzoden	Eucharistie	BBus
9.30	Rossum	Gebed	wergroep
11.00	Kerkdriel	Gebed	wergroep
11.00	Zaltbommel	Eucharistie	BBus

zaterdag 24 december

17.30	Ammerzoden	Gebed	JVriesema
17.30	Kerkdriel	Eucharistie	RPutman
17.30	Leyenstein	Eucharistie	BBus
18.00	Zaltbommel	Kinderkerst	wergroep
19.30	Alem	Nachtmis	BBus
22.00	Ammerzoden	Gebed	JVriesema
22.00	Kerkdriel	Nachtmis	RPutman
22.00	Zaltbommel	Nachtmis	BBus

zondag 25 december

9.30	Alem	Gebed	JVriesema
9.30	Ammerzoden	Eucharistie	RPutman
9.30	Velddriel	Eucharistie	BBus
11.00	Kerkdriel	Eucharistie	BBus
11.00	Zaltbommel	Eucharistie	RPutman

maandag 26 december

9.30	Ammerzoden	Eucharistie	BBus
9.30	Rossum	Eucharistie	RPutman
11.00	Kerkdriel	Eucharistie	RPutman

Gedoopt

In onze Heilige Franciscusparochie zijn door het Sacrament van het Doopsel opgenomen:

5 juni	Cheville Hooijmans
5 juni	Kayley Hooijmans
5 juni	Tessa Betting
3 juli	Royce van Hees
10 juli	Jahfani Ackermans
17 juli	Liam Bala
24 juli	Stanislaw Kozicki
7 aug	Yasmijn Verhoeven
21 aug	Charlotte Leenders
21 aug	Jones Burg

Alle ouders van harte gefeliciteerd.

Ammerzoden

Kerkstraat 2
5324 AG Ammerzoden

(073) 599 1215
ammerzoden@katholiekbommelerwaard.nl

NL51 RABO 0102 6011 78
t.n.v. Parochie H. Franciscus -
H. Willibrorduskerk Ammerzoden

H. Willibrorduskerk

Intenties: achterin de kerk liggen invulformulieren. Deze kunnen in de brievenbus van de pastorie worden gedeponeerd. Telefonisch kunnen intenties worden opgegeven op de pastorie 073-5991215. Of in de pastorie op donderdag of zaterdagmorgen.

Erste Heilige Communie

In de eigen vertrouwde kerk mochten de kinderen uit Ammerzoden en Well op zondag 9 juni hun eerste H. Communie doen. De catechese hadden zij daarvoor samen met hun ouders ontvangen tijdens het traject van Franciscus2.0 wat in en rond de pastorie van Velddriel het afgelopen schooljaar heeft plaatsgehad.

Om toch nog beter de eigen kerk te leren kennen was er een week voorafgaand aan het feest op een zaterdag een rondgang met uitleg door de Ammerzodense kerk. Ook mochten de kinderen zelf versieringen maken en hielpen hun ouders enthousiast mee bij het versieren van de kerk.

Het werd een prachtige dag met stralende kinderen en blijde ouders.

Het kinderkoor uit de parochie o.l.v. Hetti van Kessel verzorgde de zang. Amy van Bruchem, Milou Pennings, Kate de Rouw, Teun de Wit, Gijs van den Oord, Lars Pootjes, Lex Veen, Melissa Penijn en Romy Akse worden door de contactgroep van harte gefeliciteerd. Wij zien jullie graag nog eens terug in onze mooie kerk. Voor de catechese blijven jullie welkom bij Franciscus2.0 zie elders in dit blad.

Willibrordzondag 6 november

Koor in het zonnetje

Op Willibrordzondag willen we altijd graag iets bijzonders doen. Tijdens de eucharistieviering van deze zesde november zal er speciaal aandacht geschonken worden aan de leden van onze koren. Dat verdienen ze op grond van hun jarenlange belangeloze inzet voor het kerkgebeuren in onze Willibrorduskerk. De viering zal om half elf beginnen. Het heren- en het dameskoor bestaan niet meer als zelfstandige eenheden. Ze werken voortaan samen. En ze zingen niet meer elk weekend, maar alleen bij bijzondere gelegenheden onder de bezielende leiding

van Gemmy Fraaie. Voor deze gelegenheid zullen ze aangevuld met enkele projectleden, de plechtige eucharistieviering opluisteren.

Feest Sint Jozefvereniging 65-Jarig jubileum

Dit jaar bestaat de Ammerzodense Sint Jozef-vereniging 65 jaar. Daarvoor organiseert het bestuur op zaterdag 8 oktober a.s. een feestdag. Die feestdag staat bol van de activiteiten, die waarschijnlijk zeer wel in de smaak zullen vallen. De feestdag begint met een ontspannen viering in de kerk. Deze zal om half elf beginnen en worden voorgegaan door pastor Bertus Bus.

Het was juni 1922, zo ongeveer 100 jaar geleden, dat in de Ammerzodense Willibrorduskerk een nieuw extra altaar geplaatst werd. Pastoor Trienekens had op de patroonfeestdag van Sint Jozef op 19 maart 1920 gepreikt over de uitverkiezing van de H. Jozef tot beschermheilige van de Kerk. Hij had toen gevraagd om geldelijke bijdragen van de parochianen om in de kerk een altaar te plaatsen dat toegewijd zou worden aan de H. Jozef. Er kwamen ruime giften binnen. Daarop werd met de bekende Utrechtse kunstenaar Hans Mengelberg een contract gesloten om voor fl 3150,- een nieuw altaar in de Ammerzodense kerk te plaatsen. (18.859 euro!) De wachttijd was

lang omdat er juist in die tijd een werkstaking was. In juni 1922 werden uiteindelijk de werkzaamheden verricht. Op de koperen plaat voor het altaar stond: *'Ecclesiae Praetoc-tori Jubilante Parochiani dedicarunt'*. Dit betekent: De parochianen van Ammerzoden schonken dit altaar aan St. Jozef op zijn jubelfeest als beschermer der H. Kerk.

Op 4 oktober 1957 werd door een aantal Ammerzodenaren met medewerking van pastoor Veldman een seniorenvereniging opgericht. Deze vereniging kreeg de naam 'Sint Jozef'. In eerste instantie was de opzet puur gericht op de ontspanning van de leden. Uiteraard werd de organisatie uitgebreid en ontstonden allerlei initiatieven om te helpen om de maatschappelijke problemen die er voor de leden konden ontstaan, het hoofd te kunnen bieden.

Geschiedenis Ammerzoden - De Boerenbond

Enkele weken geleden vierden we in onze Willibrorduskerk het feit dat het precies 70 jaar geleden was dat de eerste steen van de nieuwe kerk was geplaatst. Dat was niet het enige vermeldingswaardige feit uit dat jaar. Pastoor Veldman was overal bij betrokken. Ook bij de NCB.

De NCB was de organisatie waarbij praktisch alle Ammerzodense boeren waren aangesloten. In 1920 was de Ammerzodense afdeling opgericht, een vervolg van de in 1906 opgerichte Boerenbond. Deze had tot 1942 op een voor alle belanghebbenden goede manier gewerkt. In dit tweede oorlogsjaar werden door de overheid alle organisaties opgeheven. Het aan de Bond gelieerde CAV werd omgezet in een aan- en verkoopvereniging.

Pastoor Veldman begon direct na zijn benoeming in 1949 met de voorbereidingen voor de viering van het 300-jarig bestaan van de parochie in 1951 en met de plannen om een nieuwe kerk te bouwen. Overal waar hij kwam stelde Veldman de vraag: 'Wat kun jij doen voor de nieuwe kerk?' Al na drie maanden kreeg Veldman een zeer bemoedigend antwoord van de Ammerzodense boeren. Tijdens de boerendag werd besloten dat per liter melk 1 cent voor de kerk opzij gezet zou worden. Dit zou gebeuren over een tweetal

perioden van 2 weken. Het bestuur had wel wat bezwaar tegen de actie. Bij verschillende boeren was het melkgeld de beste inkomsten. Het bestuur had ook profetische gaven: *'Zij die meer kunnen en willen geven, zullen nog wel meerdere malen in de gelegenheid zijn goed in hun portemonnee te tasten.'*

De ontwikkelingen in de maatschappij gingen ondertussen gewoon verder. De Boerenbond had tot in de jaren vijftig geen rol voor de vrouwen. Die waren bij de Boerinnenbond en dat was in de ogen van de bestuurders genoeg. Tijdens de jaarvergadering in 1952 stelde een der leden voor om net als bij de andere standsorganisaties de vrouwen voortaan ook mee te laten doen op de jaarlijkse feestdag. Er werd stevig over dit onderwerp gediscussieerd. De voorzitter zwaaide tijdens het beraad met zijn voorzittershamer. Plotseling vloog de kop van de steel. Hij kwam hard tegen het hoofd van een bestuurslid. *'Gat in zijn hoofd, bloed, consternatie en men vergeet het voorstel verder af te handelen'*, schreef Veldman in zijn Memoriaal. De volgende zin liet blijken hoe Veldman zelf over het probleem dacht: *'Zou het een vingerwijzing zijn, een soort waarschuwing om de vrouwen er toch maar buiten te laten?'*

De Rooms Katholieke school

Op woensdag 30 juli 1952 herdacht Ammerzoden dat de meisjesschool 40 jaar bestond. Voor die tijd was er een gemengde openbare school.

Het hoofd van de school, zuster Arsenia, en leerkracht Juffrouw Van Hemert herdachten op die 30ste juli 1952 dus ook het feit dat zij 40 jaar verbonden waren geweest aan de meisjesschool. Uiteraard kreeg pastoor Veldman toen het woord. Hij gaf een korte terugblik op de 40-jarige schoolcarrière van de twee leerkrachten en bedankte hen voor hetgeen ze gedaan hadden. In 1968 werden de meisjesschool en

de jongensschool samengevoegd. In 1973 werd het gebouw van de meisjesschool tenslotte gesloopt.

Juffrouw Van Hemert en een groep kinderen gefotografeerd rond 1920. Foto uit 1920: Er werden toen geen klassenfoto's gemaakt. Kinderen werden alfabetisch bij elkaar gezet. Das was voor de gezinnen goedkoper. Op de foto kinderen uit de families Van Geffen, Danklof, Van Horen, Van Zon, Goedhart, Kivit, Roeters en Aarts. Over oude schoolfoto's, zie: S.v.Doornmalen, Zo goed als deze silhouetten kunnen zijn, Zaltbommel 2005, blz. 46.

Velddriel

Voorstraat 102, 5334 JW Velddriel
(0418) 63 13 15
velddriel@katholiekbommelerwaard.nl

NL25 RABO 0153 4015 16
t.n.v. parochie H. Franciscus - H.
Martinuskerk Velddriel

H. Martinuskerk

Secretariaat: als hiernaast

Intenties:
Mw. J. van den Dungen
(0418) 63 20 61

Inlooptje pastorie

Inlooptje na de eucharistieviering van 9.30 uur. Iedereen is hierbij van harte uitgenodigd!

- Zondag 25 september 2022
- Zondag 23 oktober 2022

Heilig Doopsel

Dit zijn de aankomende data (onder voorbehoud) waarop het doopsel plaatsvindt:

- Zondag 9 oktober 2022
- Zondag 11 december 2022

Voorafgaand aan de viering vindt een doopgesprek plaats met alle doopouders. Deze gezamenlijke avonden zijn in parochie-centrum Velddriel en beginnen telkens om 20.00 uur. In 2022 zijn de volgende data gekozen voor deze doopgesprekken:

- Dinsdag 20 september 2022
- Dinsdag 15 november 2022

Overleden

Nel van Heiningen-Rademakers, 88 jaar
Geboren 7 augustus 1933 en overleden op 17 juli 2022.

Nel is bijgezet bij haar man op kerkhof te Kerkdriel.

Hillebrand van Kessel, 85 jaar
Geboren 17 mei 1937 en overleden op 24 augustus 2022.

Na de avondwake en uitvaart viering in onze St. Martinus kerk hebben we Hillebrand begraven bij zijn vrouw op de begraafplaats naast de kerk.

Namens de parochie veel kracht en sterkte toegewenst aan de nabestaanden.

MIVA actie 2022

In het weekend van 27-28 augustus is er in onze kerk gecollecteerd voor de MIVA, (Missie Verkeersmid-delen Actie). De opbrengst hiervan was € 75,- Hartelijk dank voor uw gave namens de missionarissen!

*M.O.V. Groep Velddriel
Annie van Kuijk en
Gertrude Hooijmans*

Familievieringen met Martinus Kids

De familievieringen zijn in samenwerking met familiepastoraat waarbij na activiteit in de Velddrielse St. Martinuskerk aansluitend de eucharistieviering plaatsvindt.

De eerstvolgende vieringen waarbij de Martinus kids zingen zijn:

Zondag	11 september	11.00 uur	Doophandjesviering
Zondag	9 oktober	11.00 uur	Familieviering
Zondag	30 oktober	9.30 uur	Allerzielenviering <i>Let op de tijd!</i>
Zondag	13 november	11.00 uur	Familieviering
Zondag	11 december	11.00 uur	Familieviering

Noodkreet: nieuwe kids nodig voor kinderkoor

Het kinderkoor Martinus Kids heeft dringend nieuwe koorleden nodig. Met ingang van het nieuwe seizoen zijn de oudere kinderen gestopt. Frederike, Elisabeth, Charlotte, Sjaak en Luuk bedankt voor jullie trouwe inzet. Er komt nog een uitje waar jullie ook voor uitgenodigd worden.

Martinus kids is een eigentijds kinderkoor (6 - 14 jaar) onder leiding van Ans en Hetti van Kessel. Wij repeteren op dinsdagavond van 18.45 tot 19.30 uur.

Heb je interesse, informeer bij Ans (06-28134975) of bij Hetti (06-28516799)

Allerzielenviering zondag 30 oktober

Zondag 30 oktober om 9.30 uur is er een Allerzielenviering voor de overledenen van het afgelopen jaar. De nabestaanden krijgen persoonlijk een uitnodiging om hun dierbare te herdenken in deze viering. Op het eind van de viering krijgen ze het kruisje mee welke het afgelopen jaar achterin de kerk op het bord heeft gehangen. Kinderkoor Martinus Kids zal de viering muzikaal opluisteren.

Na afloop van de viering is er gelegenheid de graven te bezoeken en/of een kopje koffie/thee te drinken op de pastorie.

Iedereen is van harte welkom!

Rossum

Correspondentieadres:

Antonie Weijgertzeplein 42
5328 AK Rossum

(06) 144 54 168

rossum@katholiekbommelerwaard.nl

H. Martinus en Barbara

Secretariaat & intenties: idem

NL66 RABO 0144 6023 93

t.n.v. Parochie H. Franciscus -

HH Martinus en Barbara Rossum

Vieringen

Zondag	18 sept	9.30 uur	<i>géén viering in Rossum i.v.m. jubileum Pastoor Putman en Pastor Bus</i>
Zondag	25 sept	10.00 uur	Oecumenische dienst i.v.m. de Vredesweek in de protestantse kerk
Zondag	2 okt	9.30 uur	Eucharistieviering P. Putman
Vrijdag	7 okt	10.45 uur	Eucharistieviering Vaste Burcht
Maandag	10 okt	14.00 uur	Eucharistieviering voor ouderen waarna gezellig samen zijn
Zondag	16 okt	9.30 uur	Gebedsviering werkgroep
Vrijdag	4 nov	10.45 uur	Eucharistieviering Vaste Burcht
Maandag	14 nov	14.00 uur	Eucharistieviering voor ouderen waarna gezellig samen zijn
Zondag	20 nov	9.30 uur	Woord&Communieviering met C. van Loon
Zondag	27 nov	10.00 uur	Adventsviering Oecumenische dienst in de protestantse kerk
Vrijdag	2 dec	10.45 uur	Eucharistieviering Vaste Burcht
Zondag	4 dec	9.30 uur	Eucharistieviering P. Putman
Zondag	18 dec		<i>geen viering</i>
Maandag	19 dec	14.00 uur	KERSTviering voor ouderen waarna gezellig samen zijn

Let op andere tijd vieringen Vaste Burcht: 10.45 uur!

Overleden

† Katharzyna Glowaczewska
Geboren 20 juni 1942 te Polen
Overleden 25 juni te Rossum
Pastor J. Vriesema heeft haar moge
begeleiden naar het crematorium in
Vlijmen.

† Jox Hoskam
Geboren 6 december 1945 te Rossum
Overleden 21 juni 2022 in Den Bosch
Jox groeide op in Rossum en heeft
hier zijn hele leven gewoond. Hij
trouwde 51 jaar geleden met Corrie
van Hesik. Ze kregen samen twee

zoons. Jox was een rustige man die veel problemen met zijn gezondheid heeft gehad. Zijn laatste val is hem fataal geworden. De afscheidsdienst heeft plaats gevonden in het crematorium te Rosmalen.

† Ad van Doorn

Geboren 2 januari 1962 te Maasdriel
Overleden 21 juli 2022 te Nijmegen
Ad groeide op in een boerengezin van vijf kinderen aan de Hurwensestraat en bleef daar heel zijn leven wonen en werken. Hij was 31 jaar getrouwd met Cindy Martens, zij kregen samen twee kinderen. Ad hield veel van gezelligheid had graag mensen om zich heen, maar ook vooral van zijn gezin en zijn mooie bedrijf. Plotseling kwam, door een noodlottig ongeval, hier een einde aan. Na nog een spannende tijd is hij in het ziekenhuis te Nijmegen overleden. Onder overweldigende belangstelling is hij begeleid naar het crematorium te Tiel.

† Gerard van Os

Geboren 2 juli 1944 te Rossum
Overleden 2 augustus 2022 te Utrecht
Gerard groeide op in Rossum in een gezin van vijf kinderen. Hij was 51 jaar getrouwd met Mien van Someren. Zij kregen samen twee zoons. Gerard was een rustige kalme man die graag ging fietsen met zijn vrouw. Zijn hobby is hem echter fataal geworden; Na een fietsongeluk is Gerard in het ziekenhuis over-

leden. Gerard heeft zich vele jaren ingezet voor het onderhoud van het kerkhof hier, waar wij hem erg dankbaar voor zijn. De afscheidsviering vond plaats in het crematorium te Vlijmen.

† Hanny Lobeek van de Berg

Geboren 14 augustus 1940 te Heerlen
Overleden 18 augustus 2022 te Rossum
Hanny was 58 jaar getrouwd met Huub Lobeek. Zij kregen samen vier zoons. Huub overleed in 2016 waarna Hanny, ondanks haar broze gezondheid, dapper verder ging. Hanny hield veel van muziek en daardoor was zij ook 22 jaar lid van ons koor "Pro Musica". Ze was de voortrekker van het dameskoor rouw en trouw. Daar zijn we haar nog steeds dankbaar voor. Na een liefdevolle verzorging in de Vaste Burcht, is zij daar ook overleden. Na de uitvaartdienst in de H. Martinus kerk te Zaltbommel is zij begraven bij haar man Huub op de Algemene Begraafplaats in Rossum.

Mogen zij allen rusten in vrede.

Nieuwe vrijwilliger

Tot onze vreugde hebben wij een reactie gehad op de oproep in ons vorige blad: dhr. Rinie Hooijmans heeft zich aangemeld om te zorgen dat het rondom het kapelletje er netjes uitziet. Wij zijn daar heel blij mee. *Veel succes Rinie!*

Kerkhoven

Medio dit jaar is een begin gemaakt om de kerkhofadministratie bij te werken. Dit betekent veelal ook dat de grafrechten moeten worden verlengd. De rechthebbenden zullen daartoe een bericht ontvangen. De bijdrage voor de grafrechten is vooral bedoeld voor het beheer en onderhoud van de begraafplaats.

Na de administratie van het kerkhof in Hurwenen is de bedoeling volgend jaar de administratie van het kerkhof in Rossum te actualiseren. Heeft u vragen hierover dan kunt u een mailbericht sturen naar Frans van der Horst, fransvdh600@live.nl

Kapelletje

Op zondag 21 augustus 2022 hebben we bij het Mariakapelletje een openluchtviering gehouden vanwege Maria Hemelvaart. Het was een prachtige Mariaviering. Jos Vriesema ging hierin voor en het gemengd koor Alem/Rossum heeft prachtig gezongen. Zelfs voor het mooie weer had Maria gezorgd. We hadden een geweldige opkomst (55 deelnemers) en we hopen dat we het volgend jaar weer zo kunnen organiseren. Wij bedanken Jos Vriesema, het koor en alle vrijwilligers die hieraan mee gewerkt hebben. Ook alle mensen die aanwezig waren heel hartelijk dank. Samen maakten we er iets moois van!

Ontmoetingsmaaltijd

Woensdag 28 september

In navolging van eerder gehouden agapè maaltijden in de vredesweek zal op 28 september voor alle inwoners van Rossum een ontmoetingsmaaltijd worden georganiseerd. De Ontmoetingsmaaltijd wordt georganiseerd door de Protestantse Gemeente, de Katholieke Parochie en de Dorpsraad van Rossum i.s.m. stichting Kompas.

Verschillende inwoners van Rossum zorgen voor lekkere en gevarieerde gerechten uit verschillende culturen. Maar u kunt ook zelf iets lekkers meebrengen, warm of koud, zoet of hartig, dat is altijd welkom. Speelt u een instrument, maakt u muziek, alle muzikale bijdragen zijn welkom! De locatie wordt binnenkort bekend.

Als u zich bij ons aanmeldt, dan geven wij u de locatie door, zodra die bekend is.

Contact: Coen van Loon 06-31786121 of Hans ter Heege rossumsdorpsbe-lang@gmail.com

Komt u ook?

Gedoopt

Liam Bala in de H. Hubertus kerk te Alem, Zoon van Stacy Bala, Burg. van Randwijkstraat 14, Rossum.

Kerkdriel

Hertog Arnoldstraat 57B

5331 XG Kerkdriel

(0418) 63 12 15

kerkdriel@katholiekbommelerwaard.nl

NL70 RABO 0125 1045 45

t.n.v. Parochie H. Franciscus -

H. Martinuskerk Kerkdriel

H. Martinuskerk

Secretariaat: idem

Intenties: idem

Spreekuur voor intenties of vragen
over het kerkhof op woensdag-
ochtend van 9.30 tot 11.30 uur

Gedoopt sinds 5 juni

5 juni Kayley Hooijmans

5 juni Cheville van der Sluijs

10 juli Jahfani Ackermans

7 augustus Yasmijn Verhoeven

Overleden sinds 19 mei

† Hannelore Wijts-Lueg (90)

† Dina Leerintveld-Ackermans (89)

† An Daams-Pardoel (97)

† Tonny Nendels-de Wit (97)

† Nel Pompen-van Lith (93)

† Gerard Rippens (84)

† Ties van Goor (90)

† Henry de Graauw (69)

† Hennie van der Helm-Heuving (89)

† Nel van Heijningen-Rademakers (88)

† Hein Okkerman (44)

† Wendy de Cocq van Delwijnen
- Rovers (90)

† Gisela Devenijns-Koenen (81)

† Barry Verhoeven (41)

† Anny Kruijssen - Versteegh (90)

† Adriaan Hooijmans (81)

Gehuwd

12 augustus (in Biri, Hongarije):

Jannes Piels en Gréta Pásztor

Vieringen ‘De Leyenstein’

Al decennialang vinden er in woon-
zorgcentrum ‘De Leyenstein’ in
Kerkdriel wekelijks kerkdiensten
plaats. Eerst in de kapel later in een
van de zalen van het complex.

De bewoners kunnen vaak zelf niet
meer naar de kerk en zijn heel blij
dat ze in hun huis naar een viering
kunnen. Zo kunnen zij toch weke-
lijks hun geloof vieren en beleven.
En wat heel mooi is, samen met an-
deren, omdat ook een vaste groep
kerkgangers van buiten het woon-
zorgcentrum de vieringen bezoekt.
Het sociale aspect van deze vierin-
gen is in alle opzichten bijzonder en
heel belangrijk.

Tijdens de coronaperiode hebben de
vieringen tijdelijk stilgelegd, maar
toen het weer verantwoord was,
zijn ze hervat. De vieringen worden
goed bezocht en vinden plaats op
zaterdagavond om 17.30 uur in de
Alemzaal van het zorgcentrum.

Een woord van dank aan de koster
Elly Grandia, Annie Vissers en Je-
nette Vissers en de groep vrijwilligers
die samen deze vieringen verzorgen.

50-jarig priesterjubileum Leo van Beurden

In 2020 vierde Leo van Beurden zijn 50-jarig priesterschap. Het voorne-
men was om dit heugelijke feit op
zondag 18 oktober 2020 in een fees-
telijke Eucharistieviering in de Sint
Martinuskerk te Kerkdriel samen te
vieren. Helaas kon Leo vanwege het
corona-virus niet naar Nederland af-
reizen om zijn vakantie in ons land
door te brengen, hetgeen beteken-
de dat ook de geplande viering geen
doorgang kon vinden.

Inmiddels is er een nieuw tijdstip ge-
pland. Op zondag 2 oktober 2022 om
11.00 uur vindt in de St. Martinus-
kerk in Kerkdriel een eucharistievie-
ring plaats, waarin Leo samen met
zijn broer Chris van Beurden voor-
gaat. Na de viering is er gelegen-
heid om Leo de hand te schudden in
het parochiecentrum aan de Hertog
Arnoldstraat 57b in Kerkdriel.

Eucharistieviering op vrijdagmorgen

Iedere week op vrijdag om 9.00 uur
vindt in de St. Martinuskerk in Kerk-
driel een eucharistieviering plaats.
U bent allen van harte uitgenodigd
om deze viering bij te wonen.

Maria onder de toren

De Mariakapel in de kerktoeren van
de St. Martinus kerk in Kerkdriel
voorziet in een behoefte. Dagelijks
wordt de kapel door veel mensen
bezoekt, om een kaarsje aan te ste-
ken, stil te zijn en te bidden. De
kapel is sinds Goede Vrijdag 2022
dagelijks geopend tussen 10.00 en
18.00 uur. Vanaf 2 november 2022
zal de kapel gesloten zijn. Tot hij in
het voorjaar van 2023 weer geopend
wordt. Voordat de wintersluiting
van de kapel een feit is, zal er in
oktober wekelijks op dinsdagavond
om 19.00 uur de Rozenkrans gebeden
worden. De kapel sluit op deze
avonden na het Rozenkransgebed.

Een woord van dank!

Dank aan alle trouwe leden van de
werkgroep! Elke dag wordt de ka-
pel geopend en gesloten. Iedereen
helpt mee dat alles goed verloopt
en de kapel een rustpunt kan zijn
voor velen. Dank, in naam van vele
mensen die er graag komen bidden.

Woensdagmorgen koffie

Elke woensdagmorgen van 10.00
tot 11.00 uur organiseert de con-
tractgroep een koffiemoment in
het parochiecentrum aan de Hertog
Arnoldstraat 57 in Kerkdriel. U bent
van harte welkom!

Kerkschoonmaak

De leden van de werkgroep Kerkschoonmaak maken samen de St. Martinuskerk schoon. De groep is op zoek naar versterking. De huidige groepsleden zouden het heel fijn vinden als meer mensen zouden aansluiten. Het is geen zwaar werk en naast het werk is er aandacht voor gezelligheid en voor elkaar.

Op dit moment vindt de schoonmaak op iedere eerste maandag van de maand plaats om 10.00 uur. Maar de groepsleden staan open voor een ander tijdstip, wanneer dit voor nieuwe leden een onmogelijk tijdstip is.

Mocht u interesse hebben en de helpende hand willen uitsteken, neem dan contact op met Francien van Hoften, tel.: 0418 - 631 500

Missie, Ontwikkeling en Vrede (MOV)

De eerder gehouden collecte voor de Nederlandse Missionarissen heeft € 94,40 opgebracht. De opbrengst van de Week Nederlandse Missionaris (WNM) ondersteunt Nederlandse missionarissen en missionair werkers financieel zodat zij zich elke dag opnieuw kunnen inzetten voor mensen wereldwijd. Dank voor uw bijdrage!

Op 27 en 28 augustus 2022 vond de jaarlijkse MIVA-actie plaats. De MIVA steunt kleinschalige Derde Wereld ontwikkelingsprojecten. Dat doet zij al 85 jaar, zodat lokale pioniers in Afrika, Azië en Latijns-Amerika, mensen in afgelegen gebieden kunnen helpen met medische zorg, onderwijs en basisvoorzieningen.

Mocht u de actie gemist hebben en toch nog een donatie willen doen, dan is uw bijdrage van harte welkom op bankrekeningnummer: NL42 INGB 0000 0029 50

Op 23 oktober 2022 is het Missiezondag. Op deze zondag wordt in alle parochies wereldwijd een collecte voor MISSIO gehouden, ook in onze St. Martinus kerk. Informatie over de collecte vindt u achter in de kerk. Naast de collecte staat de welbekende collectebus gedurende de gehele oktobermaand in de kerk voor uw bijdrage.

Kledinginzamelingsactie

Sam's kledingactie helpt mensen vooruit! Miljoenen mensen over de hele wereld moeten in rampgebieden overleven of hun leven weer opbouwen. Sam's kledingactie zet zich in voor al deze mensen door in het hele land herdraagbare kleding en schoeisel in te zamelen.

De opbrengst van de verkochte goederen gaat onder andere naar noodhulpprojecten van Cordaid. Cordaid biedt wereldwijd hulp aan mensen die slachtoffer zijn geworden van oorlog, natuurrampen, honger, armoede, onrecht of onderdrukking.

U kunt de kleding inleveren in het parochiecentrum aan de Hertog Arnoldstraat 57b in Kerkdriel op:

- Woensdag 12 oktober 2022 tussen 19.00 - 21.00 uur
- Donderdag 13 oktober 2022 tussen 10.00 - 12.00 uur

Mariakalender 2023

De Mariakalender verscheen tot 2022 als klein blokje op een kartonnen achterschild. Op verzoek van velen is de leesletter flink vergroot en is de uitvoering volledig vernieuwd. Het kalenderformaat is daardoor groter, maar er zijn geen concessies gedaan aan de inhoud.

Ongewijzigd blijft het aanbod van een jaar lang vaste dagelijkse informatie: dag, datum, kerkelijke en wereldlijke feest- en gedenkdagen, spreuken, op- en ondergang van zon en maan. Op de achterzijde het gebruikelijke bonte geheel van inspirerende citaten, gebeden, grappen, gedichtjes, wetenswaardigheden, weerspreuken, recepten, raadsels en puzzels.

Met de overwaarde van de opbrengst van de Mariakalender 2023 wordt een goed doel gesteund. Van harte aanbevolen dus. De kosten bedragen € 12,50 en de kalender (bestaande uit een blok en schild) is te bestellen bij:

Maria de Groot
Hoorzik 8, Kerkdriel
Tel.: 0418 - 63 16 78
of 06 - 52 19 23 75

Zaltbommel

Oliestraat 26, 5301 BB Zaltbommel
(0418) 51 22 15

zaltbommel@katholiekbommelerwaard.nl

NL07 INGB 0004 4572 38

t.n.v. parochie H. Franciscus - H.
Martinuskerk Zaltbommel

H. Martinuskerk

Secretariaat & intenties:

Tiny van Steenberg
Johan de Wittstraat 68
5301 GR Zaltbommel
(0418) 51 42 62

Overleden

† 24 juni 2022, Claartje Vervoort, weduwe van Chris van Grinsven, geboren 16 juli 1921 in Rossum. Haar uitvaart was op 1 juli in de Sint Martinuskerk, waarna de crematie plaatsvond in Rosmalen.

† 11 augustus 2022, Stella Garcia Gordon, weduwe van Theo Pöttger, geboren 26 december 1938 in Bogota Columbia. Haar uitvaart was op 16 augustus in de Sint Martinuskerk, waarna de crematie plaatsvond in Vlijmen.

† 18 augustus 2022, Hanny van den Berg, weduwe van Huub Loobeek, geboren 14 augustus 1940 in Heerlen. Haar uitvaart was op 24 augustus in de Sint Martinuskerk, waarna de begrafenis op de algemene begraafplaats in Rossum.

† 29 augustus 2022, Joop Vinck, levenspartner van Marion Jegen, geboren 16 november 1950 in Zaltbommel. Zijn uitvaart was op 5 september in de Gasthuiskapel, waarna de begrafenis op het kerkhof aan de Virieusingel.

Mogen zij rusten in vrede.

Gedoopt

24 juli 2022, Stanislaw Kozocki, geboren 2 juni, zoon van Mateusz en Magdalena.

Ouderenviering

Elke vierde dinsdagmiddag van de maand is er om 14.30 uur een Eucharistieviering in de Wielewaal. Niet alleen de bewoners van de Wielewaal zijn daar van harte welkom, maar ook de mensen uit het Schootsveld en de Nije Hof worden daar van harte voor uitgenodigd.

Na de viering is er gelegenheid voor een kopje koffie en een praatje.

Weeksluiting

Iedere vrijdagavond om 19.00 uur is er in de Wielewaal een weeksluiting door de gezamenlijke kerken. Ook hierbij zijn de mensen uit het Schootsveld en de Nije Hof van harte uitgenodigd. Na deze viering is er ook altijd koffie en een praatje.

Op Adem komen

Elke vierde zondag van de maand is er om 11.00 uur een meditatieviering in de Martinuskerk.

Zaltbommel

Gebedsmomenten

Als je nu aan jongere mensen vertelt dat je iedere zondag nog naar de kerk gaat dan word je vaak wat meewarig aangekeken. Iedere zondag? Ja, iedere zondag! Dan wil ik hem of haar nog wel eens vertellen hoe het in de jaren vijftig bij ons thuis ging. Thuis is in een katholiek Brabants dorp waar bijna iedereen katholiek was.

Na het opstaan als iedereen zo'n beetje beneden en aangekleed was begonnen we met het bidden van het ochtendgebed. Daarna aan tafel en bidden voor het eten. Gingen we echter naar de mis van 8.15 uur dan mocht je niet eten, je moest immers nuchter zijn om ter communie te mogen. Je kreeg dan brood mee dat je na de mis in de klas mocht opeten. Om 9.00 uur begon de school met bidden voor de ochtendles. Om twaalf uur mochten we naar huis tot 13.30 uur dat was weer twee keer bidden één keer om de les af te sluiten en één keer om de middagles weer te beginnen. Om 15.30 uur was de school afgelopen en werd de lesdag met gebed afgesloten. Bij het middageten thuis in de pauze van 12.00 uur tot 13.30 uur werd er warm gegeten, we baden dan de Engel des Heren, voor een kind toch wel een vrij lang gebed.

Om 18.00 uur avondeten, in de meeste gezinnen een broodmaaltijd, opnieuw bidden voor het avondeten. Na het eten was het meestal even een kruisje maken ter afsluiting van de maaltijd. Hierna nog even tijd om wat binnen of buiten te spelen. Daarna was het tijd voor een Rozenhoedje. Een Rozenhoedje was een keer de Rozenkrans rond bestaande uit vijf Onze Vaders vijftig Wees Gegroetjes plus de daarbij horende geheimen van de Rozenkrans en niet te vergeten de litanie van Allerheiligen. In de maand maart kwam daarbij het gebed tot de H. Jozef nog bij, ons moeder kon dat gebed zomaar spontaan opzeggen zonder boekje met tekst erbij, ik heb me hierover altijd verbaasd. Je kon de Rozenkrans het best bij oma bidden, zij bad alleen voor en luisterde niet naar de antwoordgevers.

Voor het naar bed gaan werd het avondgebed nog gebeden en dan naar bed, in de Sinterklaastijd kregen we nog een stukje suikergoed mee, goed voor de tanden. Als ik niet kon slapen riep ik naar beneden "ik kan niet slapen". "Bid dan maar een weesgegroetje tot Maria van slaap" was het antwoord, dat was dan wel het allerlaatste gebedje van de dag.

De eerste gebedsmomentjes waren op de bewaarschool, nu kleuterschool, als de zuster haar schaartje

Zaltbommel

verloren had moesten we tot de H. Antonius bidden. “H. Antonius beste vrind maak dat de zuster haar schartje vindt.” Ik voelde me dan altijd een beetje bij de neus genomen, ze wist donders goed waar het schartje lag!

Bij regenachtig weer mochten we het volgende liedje zingen, “Onze Lieve Heertje, geef mooi weertje, geef mooie dag, dat het zonnetje weer schijnen mag” en het hielp want de zon scheen al tussen de wolken door als we begonnen te bidden.

In het begin van dit verhaal vertelde ik dat we iedere zondag naar de kerk moesten. Vaak wel twee keer per zondag of weekend. Zoals op zaterdagavond naar het lof en op zondag een H. Mis, of op zondag twee H. Missen of een H. Mis en het lof van zondagmiddag. Niet alleen iedere zondag naar de H. Mis maar ook vijf van de zes schooldagen. Een dag naar keuze mochten we overslaan.

Bij het scoutingkamp bij welpen en verkenners gingen we op zondag met z'n allen naar de mis in de betreffende parochiekerk. Op zondagmiddag kwam de aalmoezenier (kapelaan) ook naar het kamp.

Hij had daar een eigen kerktent met slaapgelegenheid zo konden we tijdens het kamp ook iedere dag de

mis bijwonen. Bij de welpen hadden we een Mariahoekje, een hoekje met daarin een beeldje van Maria omgeven met wat mooie veldbloemen. Ieder nest (groepje) had om de dag de taak om dit Mariahoekje te verzorgen.

Een ander fenomeen was de “Bidderij”. Was er in de parochie een buurtgenoot, kennis of familielid ernstig ziek en bediend of overleden, dan behoorde je naar de bidderij te gaan.

De bidderij werd achter in de wat schemerige kerk gehouden. Je bad dan voor het herstel van de zieke of voor de zielenrust van de overledene. Je bad dan drie keer het rozenhoedje plus de litanie van Allerheiligen. Vaak niet te begrijpen voor de kinderen zoals Ivoren toren, Gulden huis, Mystieke roos of Ark van het verbond. Als antwoord zei je dan “bidt voor ons”, enz. Een buurvrouw uit de betreffende buurt bad meestal voor.

Zo was je hele leven met kerkelijke gebruiken omgeven wat door veel mensen als normaal werd ervaren. Maar in de beginjaren zestig zwakte deze gebruiken steeds meer af men ging steeds meer buiten het eigen dorp werken, leren en recreëren waardoor de sociale en kerkelijke controle minder werd.

Alem

St. Odradastraat 7, 5335 LK Alem
(06) 57 34 71 29
alem@katholiekbommelerwaard.nl

NL19 RABO 0131 7018 51
t.n.v. Parochie H. Franciscus -
H. Hubertuskerk Alem

H. Hubertuskerk

Secretariaat: Mw. S. van Mook
Meerenstraat 9, Alem
(0418) 66 20 52

Intenties: Mw. G. van Boxtel-Hooijmans, 't Buske 25, Alem
(0418) 66 20 63

Misintenties

Misintenties kunt u aanvragen bij Ger van Boxtel, 't Buske 25, tel. 0418- 662063

Uitvaart

Voor uitvaarten dient u contact op te nemen met het secretariaat van de parochie, telefoon 0418-632504 en met Ger van Boxtel tel. 0418-662063.

Gedoopt

6 maart 2022 is in de H. Hubertuskerk in Alem Brett Coppens, Zoon van: Lianne van Groeningen en Berry Coppens.

Overleden

† Jo Steenbekkers - van Rossum
Jo werd geboren op 6 maart 1938 en is overleden op 22 juli 2022 in de leeftijd van 84 jaar. De uitvaart was op vrijdag 29 juli in de H. Hubertuskerk te Alem, waarna ze is bijgezet in het graf van haar echtgenoot Hent op de begraafplaats van Alem.

Moge zij rusten in vrede.

Bart 50 jaar dirigent

Op 4 Juni 2022 was Bart van de Wiel 50 jaar dirigent. Bart heeft vele koren onder zijn hoede gehad en is nu nog dirigent bij Maren-Kessel, Veldriël en het Alem- Rossumkoor.

Er was voor hem een Eucharistieviering in de kerk van Maren-Kessel. Er is daar, onder leiding van Bart, prachtig gezongen door zijn drie huidige koren. Bart is in deze mooie dienst in het welverdiende zonnetje gezet. Hij kreeg in deze dienst een gouden speld en oorkonde van de Gregoriusvereniging opgespeld. Na de dienst was er een goed bezochte receptie in het Gildehuis in Maren-Kessel.

Bart is al weer vijf jaar onze dirigent van het Alem-Rossum koor. Hij is de opvolger van Toon Holtappels die vele jaren onze dirigent was. Bart dirigeert met hart en ziel en wij willen hem dan ook danken voor zijn betrokkenheid en toewijding. Het is voor ons een feest met Bart te zingen. Samen met Diana de organist: een super stel.

Wij hopen nog lang van zijn diensten gebruik te kunnen maken.

Bart bedankt voor alles.

Open Koetshuis

Medio 2020 is de pastorie in Alem verkocht. Omdat de contactgroep Alem daar vergaderde, moest er een andere locatie gezocht worden. Op voorstel van de contactgroep werd door het parochiebestuur bij de verkoop bedongen dat de contactgroep, zo lang als nodig is, gebruik zou mogen maken van het bijgebouw.

Dit gebouwtje naast de pastorie, in de volksmond “Koetshuis” genoemd, was bij de bouw van de pastorie in ca. 1878 ook werkelijk het koetshuis van de pastoor, waarin ook door de huishoudster de was gekookt en gewassen werd. Ook was er een rookoven voor de worsten en stukken spek of ham, gekregen van de boeren uit het dorp. In een klein hokje voor de kippen was ook voorzien.

Eind 2020 startte de sloop van het totale binnenwerk en daarna begon de bouw van een vergaderzaaltje met keukenblok, een toilet en een ruimte voor opslag van de gereedschappen en grafbekisting voor de begraafplaats. Een multifunctioneel gebouwtje werd het dus. Aansluiting op de riolering, elektriciteit en water werd gerealiseerd. Eind januari 2021 was het grootste deel van de verbouwing klaar. Vergaderen kon echter nog niet vanwege de coronamaatregelen.

In 2022 was het buitenschilderwerk en herstel van het voegwerk aan de beurt. Om het toch een officieel tintje te geven en om de Alemse bevolking te laten zien wat we voor de verkoop van de pastorie teruggekregen hadden, besloot de contactgroep open huis te houden op zondag 12 juni na de eucharistieviering.

Het was een zonovergoten dag zodat er buiten koffie en thee kon worden geschonken met wat lekkers. Er was veel belangstelling en het vergaderzaaltje werd meteen gebruikt om eens gezellig met elkaar te kletsen. Iedereen was vol lof over de verbouwing. Nu we weer (voorlopig) verlost zijn van de coronamaatregelen heeft de contactgroep al enige keren vergaderd.

De contactgroep Alem bedankt het parochiebestuur voor de toestemming tot verbouwing. Ook bedanken we de nieuwe bewoners van de pastorie voor de fijne samenwerking.

*Johan Toonen
voorzitter contactgroep Alem*

Eerste H. Communieviering op zondag 26 juni

Op zondag 26 juni deden Esmée Toonen en Daniël Sterk hun 1e communie in de H. Hubertuskerk in Alem. In een feestelijk versierde kerk werden ze welkom geheten door pastor Bertus Bus en liepen daarna, tussen hun ouders in, naar het altaar. Dit alles onder de zang van het dameskoor Lavande. Na het ontsteken van hun doopkaars werden ze toegesproken door pastor Bus.

Esmée en Daniël hebben hun communievoorbereiding gedaan onder het project Franciscus 2.0 waaraan alle communicanten uit de parochie deelnamen. De communicanten mochten wel in hun eigen kerk de 1e communie doen.

Tijdens de viering deden Esmée en Daniël de voorbeden en hielpen ze mee het altaar klaar te maken voor de communie.

Samen met hun ouders ontvingen zij de communie en na afloop van de dienst overhandigde pastor Bertus hen een ingelijst certificaat ter herinnering aan deze bijzondere dag.

hedel@katholiekbommelerwaard.nl

Secretariaat: idem

NL46 INGB 0001 0193 41

t.n.v. Parochie H. Franciscus -
H. Willibrorduskerk Hedel

Intenties:

telefonisch opgeven bij:

Bets de Goeij, (073) 599 3595

Ouderenviering

Vanaf september worden weer Ouderenvieringen gehouden in De Munt. De planning daarvoor is als volgt:

donderdag 15 september	15.00 uur	Ben van Bronkhorst
donderdag 20 oktober	15.00 uur	Bertus Bus
donderdag 17 november	15.00 uur	Roland Putman
donderdag 15 december	15.00 uur	Ben van Bronkhorst

Nu alles weer een beetje 'normaal' is, spreken we de hoop uit dat velen van u weer gaan deelnemen aan deze vieringen. Het is fijn dat we als geloofsgemeenschap op deze wijze bij elkaar kunnen komen voor een moment van bezinning en ook voor een stukje 'gezelligheid'. We hebben het nodig om elkaar van tijd tot tijd te ontmoeten.

En....hebt u iets te vragen over de viering of over vervoer, bel gerust:
Bets de Goeij: 06 - 27 175 309 of Ben van Bronkhorst: 06 - 21 40 35 71

Overleden

Op 5 augustus overleed te 's-Hertogenbosch Aad van Kints. Hij werd geboren op 21 juni 1940 te Rotterdam. Aad was de echtgenoot van Rian van Kints-Boersma, de vader van Charles, Thessa en Mireille en de opa van tien kleinkinderen.

Het geloof en de Kerk lagen hem na aan het hart. Veel tijd en energie heeft hij gestoken in vrijwilligerswerk en besturen. Na zijn pensionering verhuisden zij naar Hedel en daar werd hij de laatste jaren een vast en betrokken deelnemer aan de ouderenvieringen. Op 12 augustus was voor hem de afscheidsviering in de kerk van Stads klooster San Damiano in 's-Hertogenbosch en daarna werd hij begraven op Begraafplaats Orthen in 's-Hertogenbosch.

Herfst in drievoud

Op 1 september is de meteorologische herfst al begonnen, maar voor de meeste mensen begint die pas echt op 21 september. De herfst kondigt de neergang van de natuur aan in de cyclus van de seizoenen: alles komt er, na de kleurenpracht van het veranderingsproces, wat somber uit te zien. De bomen worden kaal, het wordt kouder en je voelt dat de natuur gaat rusten, kracht gaat opdoen voor een nieuwe lente.

Vaak worden de periodes in een mensenleven vergeleken met de seizoenen. Mezelf beijkend ben ik voor mijn gevoel al aardig in de herfst terecht gekomen. Ik ervaar immers de tekenen ervan: mijn benen willen soms niet zo best meer, mijn oren en ogen ondervinden last van het langdurig gebruik en bijna twintig jaar geleden was er al een

kleine waarschuwing die wees in de richting van een hartprobleem. Maar net zoals in het najaar kan ook het herfsttij in je eigen leven nog heel veel moois brengen. Er is dan bijvoorbeeld tijd om dingen te doen waar je eerder geen tijd voor had. Soms ontdek je welke zaken er echt toe doen in het leven. Daarin kun je groeien en de kracht vinden nieuwe energie op te doen en daardoor weer zin in het leven te vinden en die te delen met anderen. Dat geeft ook weer nieuwe betekenis aan je eigen bestaan en dat houdt de hoop op een nieuwe lente, op nieuw leven in stand.

Aan deze vergelijkingen moest ik denken toen ik de huidige situatie van de Kerk in de Bommelerwaard overdacht. Sinds het begin van deze eeuw hebben zich donkere wolken samengepakt: minder personeel,

gebrek aan betrokkenheid en nog wat blijven leunen op vroegere tijden. Alles bleef zo'n beetje bij het oude. Maar de herfstkleuren kwamen langzaam tevoorschijn en van lieverlede werd het somberder. Vrijwilligers vielen weg, structuren veranderden noodgedwongen en de zo gedroomde eenheid van de geloofsgemeenschap in De Bommelerwaard bleef grotendeels een droom. De situatie verslechterde door de sluiting van de kerkgebouwen in Rossum en Hedel, de betrokkenheid van de parochianen werd nog minder, de financiële zorgen werden groter en ook 'corona' had geen positieve invloed. Wat nu voor de komende jaren?

Weet u, na de herfst komt de winter en daarna wordt het weer lente!!! Het is aan ons om de moed niet te verliezen, het donker niet te laten

winnen en er alles aan te doen om het weer lente te laten worden. Hoe dan? In het vorige nummer van 'Franciscus tussen de rivieren' gaf pastoor Putman mogelijkheden aan waarop dat zou kunnen. Zo zijn er kansen om elkaar te ontmoeten, ook buiten de zondagse vieringen: parochie-avonden zijn gepland in het komende najaar, er is het gezinspastoraat 'Franciscus 2.0', het Jongerenpastoraat leeft, deze maand gaat ook de Alpha-cursus weer van start en het 25-jarig priesterjubileum van zowel pastor Bus als van Pastoor Putman geeft ons de kans ons gezicht als Kerk te laten zien.

Zo ziet u maar: Herfsttijd doet mensen altijd zoeken naar een nieuw begin. Doet u ook mee?

*Ben van Bronkhorst
minderbroeder-franciscaan*

Een nieuw begin

Opa Bram kan niet meer voor zijn tuin zorgen. Al heel lang niet meer. 'Ik weet niet hoe de tuin er bij ligt,' had hij tegen Jezus gezegd. Mirjam, Micha en Jezus gaan er naar toe met een schop en een schoffel en een zaag. Mirjam en Micha schrikken van wat ze zien. 'Dat is geen tuin,' zegt Micha, 'dat is een puinhoop!' Het schuurtje is ingestort. De appelboom is omgewaaid. Brandnetels groeien tussen de stenen. 'Einde tuin,' zucht Mirjam. 'Een nieuw begin,' fluistert Jezus. Hij gaat midden in de puinhoop op de omgewaaide boom zitten. 'Laat mij hier maar even alleen,' zegt hij. 'Er komt een dag dat ik jullie nodig heb met de gieter en de hark. En om opa Bram te gaan halen en hem de tuin te laten zien.'

Veertig dagen en nachten blijft Jezus in de tuin. Zonder graafmachine. Zonder grijparm. En zonder opgestroopte mouwen. Hij legt rustig planken aan de kant en kijkt wat er onder ligt. Hij vindt plantjes terug, die hij in een hoekje van de tuin in de aarde zet. Voor straks. Als hij honger heeft, eet hij een stukje van de winterwortel die nog in de grond zat. En hij kookt soep van brandnetels. Maar heel vaak zit hij daar op de omgewaaide appelboom en kijkt en denkt en bidt voor wat kapot is of geknakt en of God er bij wil blijven.

Na veertig dagen komen Mirjam en Micha met de gieter en de hark en met opa Bram aan de hand. Het is niet een tuin als alle andere. Alles van de puinhoop is er nog. Maar het ligt allemaal net even anders. Het is niet meer het zelfde. Er bloeit een bloem. Er groeit een plant. Er is een hoekje met stekjes. 'Mooi!,' fluistert Micha. 'Wat ben je mager geworden!,' zegt Mirjam. 'Dankjewel!,' zegt opa Bram met tranen in zijn ogen, 'Een nieuw begin voor mijn tuin.'

Kijk ook op onze parochiewebsite:

www.katholiekbommelerwaard.nl/kids

Franciscus 2.0

1e Communie
Vormsel
voorbereiding

aanmelden via www.franciscus2punt.nl

Start zondag 9 oktober

